

Детска градина № 125 "УсмиВка"

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. "Монтевидео" № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

СЪВЕТИ ОТ СПЕЦИАЛИСТИ

Играта от 1 до 3 години

Автор - *Милена Каменова*

Периодът от 1 до 3 години е един от най-съзидателните в живота на човека. Пред детето и родителите възникват много и най-разнообразни предизвикателства, които всъщност представляват стъпките им към първото ниво на независимост. Детето вече притежава средствата и уменията да изследва света и възприема нова информация без усилие. Сетивата са изключително

Детска градина № 125 “Усмивка”

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. “Монтевидео ” № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

активни, любопитството е в своя пик, увереността се покачва с всяка успешна стъпка. При тази висока интензивност на развитие, връзката с родителите е ключовият фактор за разгръщането на възможностите на детето. Колкото по-сигурна е привързаността, толкова по-лесно то ще осъществи задачите на израстването за периода. А те са много и съществени.

Задачите на израстването в този период:

- първи етап на емоционално отделяне от родителите;
- изграждане на усещане за собствените граници и тези на другите хора;
- усвояване на отстояването, т.е. изучаване на смисъла на думичката „не“;
- развитие на практическа самостоятелност в рамките на съответните за възрастта възможности;
- изграждане и постоянно развитие на речта;
- формиране на мисловните процеси;
- разгръщане на интелекта;
- свързване и синхронизиране на речта и мисленето;
- прохождение и физическо израстване;
- развитие на груба и фина моторика;
- осъзнаване на приложението на сетивата и активното им изследване;
- изграждане на самоувереност и осъзнаване на собствените способности;

Детска градина № 125 “Усмивка”

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. “Монтевидео ” № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

- създаване на първи приятелства;
- усвояване на понятията хаос и ред.

Всички тези големи задачи не могат да бъдат осъществени без помощта на играта. Може да се каже дори, че в този период играта е основният инструмент във възпитанието. Житейското развитие за детето е игра. И точно затова се случва толкова естествено и лесно, ако и ние го възприемем по този начин. Ето защо, освен връзката и привързаността, изключително важна е креативността и будността на родителите за интересите на детето.

Мария Монтесори нарича периода между 1 и 3 години „несъзнателен абсорбиращ ум“, защото според нея детето се ръководи от вътрешна сила и попива всички възприятия в себе си като основа за своето развитие. Най-важното за него в този период е да живее в добре подготвена, спокойна, сигурна и разнообразна среда. Ролята на възрастния е да бъде наблюдателен за интересите му, да го насърчава с различни материали и игри, да го следва и да не го прекъсва, когато се е концентрирало. „Когато определена сензитивност се събужда у детето, това е както светлината, която осветява някои предмети, а други не...“ (Мария Монтесори). В момента, в който се насочва към нещо, детето го вижда най-ясно и цялостно и точно него е готово да опознае и научи.

Дейностите, които са най-привлекателни за децата в тази възраст, са свързани основно с движение и действия с ръце. Пресипване, дърпане, преместване, изсипване, мачкане, мацане, хвърляне, разсипване, смесване, тичане, чупене, разглобяване и т.н. Всички тези активности са начина на детето да разбере за какво служат предметите, какво представлява светът около него, и на какво е способно то самото.

Детска градина № 125 "Усмивка"

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. "Монтевидео" № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

Какво може един родител да направи за играта на детето от 1 до 3 години?

1. Да наблюдава детето и интересите му, без непременно да се намесва

Всяка игра на детето има смисъл за него. Важно е да уважаваме това и да знаем, че ако го оставим да играе с това, с което му е интересно, можем само да спечелим. Вместо да забраняваме и да обучаваме на предназначението на нещата, можем да дадем възможност на детето най-напред само да ги изучи, като премине първо през собствената си представа за тях. Едва след достатъчно самостоятелно изучаване, идва времето да разкажем и покажем спокойно кое какво е и как се използва. Освен мисловните и двигателни умения, по този начин със сигурност ще насърчим и откривателския дух на децата, и способността им да се вслушват първо в себе си.

Детска градина № 125 "Усмивка"

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. "Монтевидео" № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

1. Да осигури подготвена среда

На база на доброто наблюдение, подготовката на средата се състои в това да набавим материали, с които да предоставим на детето така необходимото му разнообразие и изобилие. Важна е приветливостта, красотата и подредбата на материалите. Колкото по-удобно, достъпно и красиво са поставени, толкова по-насърчаващо е за детето. Разбира се, необходимо е да сме осигурили безопасността на играта, защото ние носим отговорост за нея.

Детска градина № 125 “Усмивка”

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. “Монтевидео ” № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

1. Да не прекъсва детето

Концентрацията не е даденост, а също е умение, което се изгражда. Затова е важно да се грижим да не я възпрепятстваме. Независимо дали дейността, в която детето се е концентрирало ни се струва смислена или не, добре е да разберем, че състоянието на концентрация само по себе си е смислено. Според Мария Монтесори в този момент детето преживява най-интензивното си развитие. Прекъсвайки детето, ние смущаваме работата на вътрешните му механизми, и отслабваме устойчивостта на концентрацията.

Детска градина № 125 "Усмивка"

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. "Монтевидео" № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

1. Да разбираме и уважаваме смисъла на игрите, които произвеждат хаос

Ако детето иска да разсипва, а на нас ни е трудно да понесем бъркотията, по-добре е да го оставим да играе с някой друг на тази игра, или изобщо да не му я даваме в момента. Когато непрестанно му повтаряме да не разсипва докато си играе, блокираме спонтанността, удоволствието от играта и пренебрегваме нейния смисъл. Разсипването е важна дейност, която заслужава уважение, също толкова, колкото и подреждането. Чрез разсипването децата изучават структурата на нещата и механизмите на съществуването. А това са знания, които не могат да бъдат осмислени, без да бъдат преживяни.

Важно е да има време и пространство в ежедневието на детето за процесите на разсипване и разхвърляне. Изучаването на следващия етап – прибирането и подреждането, се постига много естествено, когато свободата на детето да борави с нещата не е блокирана. В периода от 1 до 3 години децата са сензитивни към реда и това е добър момент да го въведем като ценност. За да могат да го приемат обаче, важно е първо да усетят способностите си да произвеждат хаос.

Детска градина № 125 "Усмивка"

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. "Монтевидео" № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

1. Да помага, само ако детето поиска помощ

Самостоятелността се изгражда точно в моментите, в които детето не получава помощ. Да удържим на порива си да помагаме може да бъде едно от най-ценните решения, които вземаме. Изисква търпение и осъзнаване, но е много силно послание към детето, че му имаме доверие. Така и то развива доверие в себе си и разбира се, увереност в собствените сили.

Детска градина № 125 “Усмивка”

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. “Монтевидео ” № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

1. Да следва, а не да води

Тъй като по време на играта се случват толкова значими процеси, добре е да имаме разбиране за тях. Това означава да им дадем воля да се случват естествено и да ги не натоварваме допълнително. Не е нужно да предлагаме на вниманието на детето нещо, ако то се е насочило вече в определена посока. Водейки, ние променяме естеството на играта като дейност. Превръщаме я във възпитателно явление. В повечето случаи децата ще отхвърлят нашите предложения, когато не са в синхрон с техните усещания. А това ще ни донесе разочарование. Ако се чувства спокойно с нас, детето ще ни покаже с какво и как иска да играе, и по какъв начин желае ние да участваме. Когато го следваме, го подкрепяме да следва себе си и изграждаме неговото себеуважение.

Детска градина № 125 "Усмивка"

✉ п.к.1618 гр.София, р-н Овча купел, ул. "Монтевидео" № 21А,

☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674

e-mail: usmivkadet@abv.bg

1. Да присъства леко

За да може детето да си изгради собствена представа за това какво представлява, какво може и какво иска, е важно ние да не му натрапваме прекалено нашите разсъждения по въпроса. Добре е да бъдем чувствителни към думите си и да си даваме сметка какво искаме да постигнем с тях. Например, не е нужно постоянно да насърчаваме, да обясняваме, да критикуваме и да изразяваме винаги мнението си. Често тишината по време на играта е по-добрият избор. В нея има пространство за личните мисли на детето, спокойствие за процесите, и сигурността, необходима за развитието.